

Quran və Sünədə

LƏNƏT

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Topladı:
K. Hüseyin

ÖN SÖZ

Həmd yalnız Allahadır. Ona həmd edir, Ondan yardım və məğfirət diləyirik. Nəflərimizin şərindən və pis əməllərimizdən Allaha sığınırıq. Allah kimi hidayətə yönəlmişsə, onu heç kəs azdıra bilməz. Kimi də azdırmışsa, heç kəs onu hidayətə yönəldə bilməz. Mən şəhadət edirəm ki, Allahdan başqa haqq məbud yoxdur. O, təkdir, şəriki də yoxdur və şəhadət edirəm ki, Məhəmməd Onun qulu və elçisidir.

Şovkani rahiməlləhu deyir: “Allaha və Axirət gününə iman gətirən insanın hər hansı müsəlmana onun İslam dinindən çıxması və küfrə batması ilə bağlı əlində günəşdən daha aydın dəlil olmadan hökm verməsi haramdır”.¹ Qurtubi rahiməlləhu deyir: “Kafir imanı küfrdən üstün tutması ilə mömin olduğu kimi, mömin də küfrü özünə məqsəd edib onu seçincəyə qədər icma tərəfindən kafir sayılmaz”.²

Bu hökm digər əmələ - lənətə də aiddir. Bir kimsənin lənətə səbəb olacaq bir əməli etməsinə görə dərhal lənətlənməz. Əhli-Sünnə vəl-Cəməa ümumi hökm ilə xüsusi hökm arasında fərq qoymuşdur. Bu da Quran və Sünnə ilə sabit olan bir məsələdir. Peyğəmbər rahiməlləhu də ümumi hökm ilə xüsusi hökm arasında fərq qoymuşdur. Peyğəmbər rahiməlləhu buyurur: “Cəbrail yanıma gəlib buyurdu: “Ey Muhəmməd! Həqiqətən, Allah rahiməlləhu sərxoşedici içkiyə, onu düzəldənə və düzəltməyə, onu içənə, onu daşıyana və daşıtdırana, onu satana və alana, onu süzənə və süzdürənə lənət etmişdir”.³

Ömər rahiməlləhu rəvayət edir ki, Peyğəmbərin rahiməlləhu zamanında Abdullah adında Hişam ləqəbli bir kimsə var idi. Bu adam Peyğəmbəri rahiməlləhu güldürürdü. Peyğəmbər rahiməlləhu onu içki içdiyinə görə bir neçə dəfə çubuq cəzası ilə cəzalandırmışdı. Bir gün yenə də o, Peyğəmbərin rahiməlləhu yanına gətirildi. O, əmr verərək ona yenə də çubuq vuruldu. Orada olanlardan biri dedi: “Allahım buna lənət et! Bu əməldən görə nə qədər çox gətirilir”. Bu sözləri eşidən Peyğəmbər rahiməlləhu buyurdu: “Ona lənət etməyin! Allaha and olsun ki, bilindiyinə görə, o, Allah və Rəsulunu sevən

¹ Seytul-Cərrar, 4/ 578.

² Qurtubi “Təfsir” 7/ 6128.

³ Əhməd, 2899; əl-Hakim, 223; İbn Hibban, 5356. əl-Albani “Silsilətul-Əhədisis-Saha”da (839) səhih olduğunu bildirmişdir.

birisidir".⁴ Nə üçün Peyğəmbər ﷺ ona demədi ki, "Sən düz etdin, həqiqətən də o, lənətə layiqdir?" Lakin əksinə, səhabəyə qadağan edərək dedi: "Ona lənət etməyin! Allaha and olsun ki, bilindiyinə görə, o, Allah və Rəsulunu sevən birisidir". Peyğəmbər ﷺ ümumi hökm ilə xüsusi hökm arasında fərq qoydu. Həmçinin, səhabələr də bu qaydaya tabe olmuşlar. Rəvayət edildiyinə görə Qudamə ibn Məzun ؓ içkini halal hesab edərək içmiş. Bundan xəbər tutan Ömər ؓ isə onu kafir adlandırmamış, bir müsəlman kimi cəzalandırmışdır, çünki o, Qurani-Kərimin ayəsini düzgün başa düşməyərək içki içərmiş. Həmçinin, Əbu Cəndəl ibn Suheyli və dostları da Şamda olarkən içki içmiş və bunu halal saymışlar. *"İman gətirib yaxşı işlər görənlərə pis əməllərdən çəkinib iman gətirdikləri, saleh əməllər etdikləri, sonra pis əməllərdən çəkinib iman gətirdikləri, sonra yenə də pis əməllərdən çəkinib yaxşı işlər gördükləri təqdirdə (haram edilməmişdən əvvəl) daddıqları (yeyib içdikləri) şeylərdən ötrü günah tutulmaz. Allah yaxşı iş görənləri sevər" (əl-Maidə, 93)"*⁵

Əbu Hureyra ؓ rəvayət edir ki, Peyğəmbər salləllahu aleyhi və səlləm demişdir: "Kim Ramazan ayını imanla, mü kafatını (yalnız Allahdan) umaraq oruc tutarsa, keçmiş günahları bağışlanar".⁶ Bu hədisdə Peyğəmbər ﷺ ümumi olaraq qeyd edir ki, kim Ramazanı ayını ixlasla oruc tutarsa, keçmiş günahları bağışlanar. Lakin, gəlin bu hədisə xüsusi tərəfdən baxaq; Məgər kimsə "mən Ramazan orucunu tutmuşamsa, deməli mənim keçmiş günahlarım bağışlanmışdır"- deyə bilərmə? Ona görə də Peyğəmbər ﷺ buyuranda ki, "filan əməli edən kafirdir", "filan şeyi edənə Allahın lənəti var"- bu o, demək deyil ki, həmin əməli edən kafir və ya lənətlənmişdir. İbn Teymiyyə ؒ deyir: "Təkfirin öz qaydaları, şərtləri və maneələri vardır. Bu şərtlər və maneələr müəyyən şəxsə uyğun gəlməyə də bilər. Ümumi təkfir müəyyən şəxsi təkfir etməyi tələb etmir. Əgər şərtlər və maneələr aradan qalxarsa, bu hal istisnadır. Buna da dəlil İmam Əhmədın ؒ məsələsidir. Kim desə ki,

⁴ Buxari 8/14.

⁵ İbn Qudamə "əl-Muğni" 12/276. B. 1040, Abdur-Razzaq "Musənnəf" 9/240, h. 17076, İbn Həcər "Fəthul-Bəri" 13/173, f. 93 əl-Əhkam b. 15.

⁶ əl-Buxari, 38.

“Quran məxluqdur” o, kafirdir. Lakin müəyyən şəxsə gəldikdə isə bunu deməzdilər”.⁷

İbn Teymiyyə ربه deyir: “Söz və əməl küfr ola bilər. Söz və əməl olaraq “belə edən kafirdir”, “belə deyən kafirdir” deyilir. Lakin müəyyən bir şəxs bunu deyibə və ya edibə, hüccət çatdırılana qədər ona kafir demirik. Elə bir hüccət ki, onu inkar edən kafir olur. Bu qayda Əhli-Sünnə vəl-Cəmməada qəti bir qaydadır. (Kim bu qaydaya qarşı çıxarsa, Əhli-Sünnə vəl-Camaadan sayılmır). Ona görə də qiblə əhlindən olan bir kimsəyə kafir demək qadağan edilmişdir. Bəlkə də o kimsə şərtlərin və maneələrin olmadığına görə bu hökmün altına girmir”.⁸

İbn Əbil-İzz əl-Hənəfi ربه deyir: “Bidət, batil, haram olan sözlər, özündə Peyğəmbərin ﷺ isbat etdiklərini inkar edən, inkar etdiklərini isbat edən, qadağan etdiklərini əmr edən, əmr etdiklərini isə qadağan edən sözlər küfrdür. Bu ümumi sözlərdir. Müəyyən şəxsə gəldikdə siz onun kafir və Cəhənnəm əhlindən olmasına şəhadət edirsinizmi? Biz yalnız Peyğəmbərin ﷺ şahidlik etdiyinə şəhadət edə bilərik. Sənin müəyyən bir kimsəyə hökm verməyin ən böyük azğınlıqdan sayılır. Yəni, Allahın onu bağışlamayacağı, əbədi Cəhənnəmdə saxlayacağı, ona rəhm etməyəcəyi şahidlik etməyin (ən böyük azğınlıqdan sayılır)”.⁹

Şeyx Useymin ربه deyir: “(Əgər söhbət müəyyən şəxsə gedirsə), bir kimsəni müşrik, kafir və ya lənətlənmiş adlandırmaq etdiyi bu əməllərinə görə qadağandır. Çünki, bunun öz şərtləri və maneləri vardır. Buna görə də biz müəyyən şəxsi, məsələn, qazancı rüşvətdən olanı lənətləmirik. Çünki, elə şeylər var ki, o lənətin ona gəlməsinin qarşısını alır. Məsələn, cahillik, şübhə və s. Şirk ilə də belədir. Biz müəyyən bir insanı şirk etdiyinə görə müşrik adlandırmırıq. Onun ətrafında yaşayan alimlərin səhlənkarlığından dəlillərin ona çatmaması, alimlərin bu məsələdə biganəliyi müəyyən bir şəxsə kafir deməyi qadağan edir”.¹⁰

⁷ Məcmuul-Fətava 12/466-487, 23/348.

⁸ Məcmuu Fətava 3/229 – 35/165.

⁹ Şərh Əqidətut-Təhaviyyə, səh. 357.

¹⁰ Şərh Kitabut-Tövhid, 29-30.

Peyğəmbər ﷺ lənətləməyin möminə yaraşan bir sifət olmadığını söyləmişdir. Əbu Hureyra ر.ع.ə rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ buyurdu: “Sadiq (doğru-dürüst) olan bir kimsəyə lənət etmək yaraşmaz”.¹¹

Peyğəmbər ﷺ buyurdu: “Kim bir möminə lənət oxuyarsa, bu onu öldürmək kimidir”.¹²

İmran ibn Huseyn ر.ع.ə rəvayət edir ki, Peyğəmbərlə ﷺ səfərlərin birində dəvənin belində oturan Ənsardan bir qadın qəzəblənərək dəvəni lənətlədi. Peyğəmbər ﷺ qadının lənətini eşitdikdə buyurdu: “Dəvənin belindəkiləri düşürün və özünü də buraxın getsin. Həqiqətən də o, lənətlənmişdir”. İmran deyir: “O, dəvə sahibsiz olaraq hər yeri dolaşır (heç kəs də ona əl vurmurdu)”.¹³

İbn Ömər ر.ع.ə rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ Sübh namazının son rükətində başını rukudan qaldırdıqda “Səmiallahu Limən Həmidəh”- dedikdən sonra: “Allahım, filankəsə və filankəsə lənət et!”- deyə dua edərkən eşitdim. Bunun ardı ilə: “...(Ya Rəsulum!) **Bu işdə sənə dəxli olan bir şey yoxdur. (Allah) ya onların tövbələrini qəbul edər, ya da onlara əzab verər, çünki onlar, həqiqətən, zalım kimsələrdir**” (Ali-İmran, 128) ayəsi nazil oldu”.¹⁴

Əziz Müsəlmanlar! Lənətləməkdən çəkinmək lazımdır, çünki bu möminlərin əxlaqından sayılmaz. Allah bizi kimisə lənət oxumaqdan və lənətə səbəb olacaq əməldən qorusun! Amin!

¹¹ Muslim, 2597.

¹² Fəthul-Bəri, 10/ 465.

¹³ Müslim, 2595.

¹⁴ əl-Buxari, 4559; ət-Tirmizi, 3005.

QURANI - KƏRİMDƏ LƏNƏT HAQDA BƏZİ AYƏLƏR

Uca Allah buyurur: *“Əgər üz döndərsəniz, sizdən yer üzündə fitnə-fəsad törətmək və qohumluq tellərini qırmaq gözlənilməzmi? Onlar Allahın lənət elədiyi kar və gözlərini kor etdiyi kimsələrdir. Onlar Quran barəsində düşünməzlərimi? Yoxsa ürəklərinə kilid vurulmuşdur”* (Muhəmməd, 22-24).

“Kitabda insanlara aşkar etdiyimiz dəlillərdən sonra göndərdiyimiz nişanaləri və doğru yol göstərən ayələrimizi gizlədən şəxslər Allahın lənətinə düşər olar və bütün lənət edə bilənlər də lənət oxuyar” (əl-Bəqərə 159)

“Zinadan xəbəri olmayan namuslu, ismətli mömin qadınları zinada ittiham edənlər dünyada və axirətdə lənətə düşər olurlar. Onları (Qiyamət günü) çox böyük bir əzab gözləyir” (ən-Nur 23)

“(Ya Muhəmməd!) Kitabdan özlərinə az bir şey verilənləri görmürsənmi? Onlar Cibt və Tağuta inanır və kafirlər üçün də: Bunlar möminlərdən daha doğru yoldadırlar – deyirlər. Onlar Allahın lənət etdiyi şəxslərdir. Allahın lənət etdiyi şəxsə isə heç bir kömək edən tapa bilməzsən” (ən-Nisa, 51-52).

“Allaha iftira yaxandan daha zalim kim ola bilər? Onlar Allahın hüzuruna gətirilər şahidlər belə deyərlər: Bunlar Rəbbi barəsində yalan söyləyənlərdir!». Bilin ki, zalimlər Allahın lənətinə gələcəklər!” (Hud, 18).

“Cənnət əhli Cəhənnəm əhlinə müraciət edib: Biz Rəbbimizin biza vəd etdiyini haqq olaraq gördük. Siz də Rəbbinizin sizə vəd etdiyini (Cəhənnəm əzabını) gerçək olaraq gördünüzmü? Deyə soruşacaqlar. Onlar: Bəli – deyə cavab verəcəklər. Elə bu zaman onların arasından bir carçı: Allah zalimlərə lənət eləsin! Deyə səslənəcək” (əl-Əraf, 44).

Aşağıda lənətlənmiş əməllərə aid səhih yollarla bizə gəlib çatan hədisləri qeyd edirik. Allah bizi bu əməllərdən qorusun! Amin!

Lənət etmək möminə yaraşmaz

عَنْ سَالِمِ ابْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: مَا سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ لَاعِنًا أَحَدًا قَطُّ، لَيْسَ إِنْسَانًا. وَكَانَ سَالِمٌ يَقُولُ:
قَالَ عَبْدُ اللَّهِ ابْنُ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَا يَنْبَغِي لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يَكُونَ لَعَانًا.

Salim ibn Abdullah demişdir: “Mən Abdullah ibn Ömər رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا kiməsə lənət oxuduğunu heç vaxt eşitməmişəm. Yalnız bir nəfərdən başqa.¹⁵ Abdullah ibn Ömər رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا rəvayət edir ki, Rəsulullah ﷺ demişdir: “Möminə çox lənət oxuyan olmaq yaraşmaz”.¹⁶

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَيْسَ الْمُؤْمِنُ بِالطَّعَانِ، وَلَا اللَّعَانِ، وَلَا الْفَاحِشِ وَلَا الْبَدِيِّ.

Abdullah (ibn Məsud) رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Mömin¹⁷ nə tənə vuran, nə lənət oxuyan, nə ədəbsiz, nə də təhqir edəndir”.¹⁸

عَنْ أَبِي الدَّرْدَاءِ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: إِنَّ اللَّعَّانِينَ لَا يَكُونُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ شُهَدَاءَ، وَلَا شُفَعَاءَ.

Əbu Dərda رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Lənət oxuyanlar Qiyamət günü nə şahid olarlar, nə də şəfaətçi¹⁹”.²⁰

¹⁵ İmam Beyhəqinin “Şuəbul-İman” əsərində nəql etdiyi hədisdə Salim rəvayət etmişdir ki, Abdullah ibn Ömər رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا cəmi bir dəfə öz xidmətçisinə lənət oxumuşdur. Belə ki, xidmətçi onu qəzəbləndirmiş, Abdullah da onu lənətləmiş, sonra da onu azad etmişdir. (Silsilətul-Əhadis-Səhihə, 2636).

¹⁶ ət-Tirmizi, 2020; əl-Beyhəqi “Şuəbul-İman” 2/ 91/ 2; əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 309. əl-Albani həsən səhih olduğunu bildirmişdir.

¹⁷ Hədisdən aydın olur ki, bu yaramaz xislətlərə və ya bunlardan birinə yiyələnmiş möminin imanı kamil ola bilməz.

¹⁸ ət-Tirmizi, 1/ 357; əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 312. əl-Albani “Silsilətul-Əhadis-Səhiha”da (№ 320) hədisin isnadının səhih olduğunu bildirmişdir.

¹⁹ Hədisdən aydın olur ki, Qiyamət günü möminlərin bir çoxu öz yaxınları üçün şəfaətçilik edəcəkləri zaman, çox lənət oxuyan kimsənin şəfaətçiliyi qəbul edilməyəcək. Habelə, peyğəmbərlərin risalələrini öz qövlərinə təbliğ etdiklərinə şahidlik edə bilməyəcəklər (Subulus-Səlam, 4/201). Bu xüsusda İbn Qeyyim demişdir: “Tənə vuranlar və lənət oxuyanlar Qiyamət günü nə şahidlik, nə də şəfaətçilik edə biləcəklər. Belə ki, şahidlik etmək xəbər verməyə, şəfaətçilik etmək isə tələb etməyə aiddir. Odur ki, kim insanlara çox tənə vurmuşsa, yəni onların pis olduqlarına şahidlik etmişsə, habelə, insanlara çox lənət oxumuşsa, yəni onlar üçün pis bir şey

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم: لَا يَنْبَغِي لِلصَّادِقِ أَنْ يَكُونَ لَعَانًا.

Əbu Hureyrə رضي الله عنه rəvayət edir ki, Peyğəmbər صلى الله عليه وسلم demişdir: “Həmişə doğru danışan adam çox lənət oxuyan olmaz²¹”.²²

عَنْ حَدِيثِ رضي الله عنه قَالَ: مَا تَلَّاعَنَ قَوْمٌ قَطُّ إِلَّا حَقَّ عَلَيْهِمُ اللَّعْنَةُ.

Huzeyfə رضي الله عنه demişdir: “Bir - birini lənətləyən elə bir qövmlə yoxdur ki, onların hamısı lənətə düşər olmasın”.²³

أَخْبَرْتَنِي عَائِشَةُ رضي الله عنها أَنَّ أَبَا بَكْرٍ لَعَنَ بَعْضَ رَقِيقِهِ، فَقَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم: يَا أَبَا بَكْرٍ، اللَّعَّانِينَ وَالصَّادِقِينَ؟ كَلَّا وَرَبِّ الْكَعْبَةِ، مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا، فَأَعْتَقَ أَبُو بَكْرٍ يَوْمَئِذٍ بَعْضَ رَقِيقِهِ، ثُمَّ حَاءَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم فَقَالَ: لَا أَعُودُ.

Aişə rəvayət edir ki, (bir dəfə) Əbu Bəkr رضي الله عنه öz kölələrindən birini lənətlədi. Peyğəmbər صلى الله عليه وسلم iki yaxud üç dəfə dedi: “Ey Əbu Bəkr! Həm lənət edənlər, həm də doğru danışanlar?!²⁴ Xeyr, Kəbənin Rəbbinə and olsun (ki, belə etmək sənə yaraşmaz)”. Həmin gün Əbu Bəkr رضي الله عنه öz kö-

tələb etmişsə, (Qiyamət günü) onlar üçün nə şahidlik edə biləcək, nə də şəfaətçilik. Çünki şahidlik etməyin təməli doğruluqdur. İnsanlara, ələxüsus da Allahın və Rəsulullahın صلى الله عليه وسلم dostlarına tənə vuran adam isə bu xislətə nail ola bilməz. Şəfaətçilik etməyin təməli isə rəhmət və xeyir tələb etməkdir. İnsanlara çox lənət oxuyan adam isə bu xislətə nail ola bilməz” (Səvayıqul-Mursələ, 4/1505).

²⁰ Muslim, 6777.

²¹ Lənət oxumağa vərdiş etmiş kimsə möminə xas olan gözəl xislətlərdən – doğru danışmaqdan, Qiyamət günü şahidlik və şəfaətçilik etməkdən məhrum olar. Çünki birisinə lənət oxumaq, o kimsənin Allahın rəhmətindən qovulması üçün dua etmək deməkdir. Doğru danışan möminə isə belə dua etmək yaraşmaz.

²² Muslim, 6773.

²³ əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 318. əl-Albani hədisin isnadının səhih olduğunu demişdir.

²⁴ Peyğəmbər صلى الله عليه وسلم demək istəyir ki, mömin adamda bu iki xislət cəm ola bilməz. Əbu Bəkr رضي الله عنه lənət oxuyan adam olmamışdır. Sadəcə olaraq bir dəfə bilmədən bunu etmiş, Peyğəmbər صلى الله عليه وسلم onu bu əməldən çəkindirirdikdə isə dərhal bu günahı yumaq məqsədilə bir neçə kölə azad etmiş və tövbə edərək bir daha bu yaramaz əmələ qayıtmayacağına söz vermişdir. Əbu Bəkr رضي الله عنه gəlincə, bu şəxsiyyət, peyğəmbərlər və elçilər müstəsna olmaqla, insanların ən fəzilətli hesab edilir. Bu xüsusda, Peyğəmbər صلى الله عليه وسلم demişdir: “Əbu Bəkr və Ömər əvvəlki və sonrakı nəsillərdən Cənnətdə sakin olacaq yaşlılar arasında ən hörmətli kimsələr olacaqlar. Yalnız peyğəmbərlər və elçilər müstəsnaadır” (ət-Tirmizi, 4/310; İbn Macə, 1/49; Silsilətul-Əhadis-Səhihə, 824).

lələrindən bir neçəsini azad etdi. Sonra da Peyğəmbərin ﷺ yanına gəlib dedi: “Mən bir də belə etməyəcəyəm”.²⁵

عَنْ سُمْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: لَا تَتَلَاعَنُوا بِالْعَنَةِ لِلَّهِ، وَلَا بِعَضْبِ اللَّهِ، وَلَا بِالنَّارِ.

Səmurə رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Nə Allahın lənəti ilə, nə Allahın qəzəbi ilə, nə də Cəhənnəm odu ilə bir-birinizə lənət oxumayın!”^{26/27}

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ صَالِحٍ ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَسَّانَ ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ رَبَاحٍ ، قَالَ : سَمِعْتُ نَمْرَانَ ، يَذْكُرُ عَنْ أُمِّ الدَّرْدَاءِ ، قَالَتْ : سَمِعْتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ ، يَقُولُ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنْ الْعَبْدَ إِذَا لَعَنَ شَيْئًا صَعَدَتِ اللَّعْنَةُ إِلَى السَّمَاءِ فَتَغْلِقُ أَبْوَابَ السَّمَاءِ دُونَهَا ، ثُمَّ تَهْبِطُ إِلَى الْأَرْضِ فَتَغْلِقُ أَبْوَابَهَا دُونَهَا ، ثُمَّ تَأْخُذُ يَمِينًا وَشِمَالًا ، فَإِذَا لَمْ تَجِدْ مَسَاعًا رَجَعَتْ إِلَى اللَّيْلِ لَعْنًا ، فَإِنْ كَانَ لِذَلِكَ أَهْلًا وَإِلَّا رَجَعَتْ إِلَى قَائِلِهَا.

Ummu Dərda رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا demişdir: “Əbu Dərdadan رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ Peyğəmbərin (salləllahu aleyhi və səlləm) belə buyurduğunu eşitdim: “Həqiqətən, qul bir şeyə lənət oxuduqda, lənət səmaya qalxır. Səma qapıları onsuz bağlanır. Sonra yerə enir. Yerin qapıları da ona bağlanır. Sonra lənət sağa-sola fırlanmağa başlayır. Yer tapmadıqda lənət edilən insan lənətə layiqdirsə, ona istiqamət alır. Əks təqdirdə, lənət oxuyana qayır”.²⁸

حَدَّثَنَا مُسْلِمٌ بْنُ أَبِإِبْرَاهِيمَ ، حَدَّثَنَا أَبَانٌ ، حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ أَحْزَمَ الطَّائِفِيُّ ، حَدَّثَنَا بَشْرُ بْنُ عُمَرَ ، حَدَّثَنَا أَبَانُ بْنُ يَزِيدَ الْعَطَّارُ ، حَدَّثَنَا قَتَادَةُ ، عَنْ أَبِي الْعَالِيَةِ - قَالَ زَيْدٌ - : عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ ، أَنَّ رَجُلًا لَعَنَ الرِّيحَ - وَقَالَ مُسْلِمٌ إِنَّ رَجُلًا نَارَعَتْهُ الرِّيحُ رِدَاءَهُ عَلَى عَهْدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَلَعَنَهَا - ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لَا تَلْعَنُهَا ، فَإِنَّهَا مَأْمُورَةٌ ، وَإِنَّهُ مَنْ لَعَنَ شَيْئًا لَيْسَ لَهُ بِأَهْلٍ رَجَعَتْ اللَّعْنَةُ عَلَيْهِ.

²⁵ əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 319. əl-Albani hədisin isnadının səhih olduğunu demişdir.

²⁶ Burada “bir-birinizə” deyildikdə, möminlər nəzərdə tutulur. Yəni heç bir möminə yaraşmaz ki, başqa mömini Allahın lənəti ilə, Allahın qəzəbi ilə və Cəhənnəm odu ilə lənətləsin.

²⁷ Əbu Davud, 4906. əl-Albani “Silsilətul-Əhadis-Sahiha”da (№ 893) həsən olduğunu bildirmişdir.

²⁸ Əbu Davud, 4905, 4907. əl-Albani həsən olduğunu bildirmişdir.

İbn Abbas ؓ demişdir: “Bir kişi küləyə lənət etdi”. Başqa rəvayətdə deyilir: Peyğəmbərin (salləllahu aleyhi və səlləm) zamanında külək bir adamın paltarını çəkib çıxartdı. O adam küləyə lənət etdi. Bu zaman Peyğəmbər ﷺ buyurdu: “Küləyi lənətləmə! O, əmr olunanı yerinə yetirir. Kim bir şeyi layiq olmadığı halda lənətləyərsə, lənət onun özünə qaydar”.²⁹

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، اذْعُ اللَّهَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ، قَالَ: إِنِّي لَمْ أُبْعَثْ لِعَانًا، وَلَكِنْ بُعِثْتُ رَحْمَةً.

Əbu Hureyra ؓ rəvayət edir ki, (bir dəfə səhabələrdən biri) Peyğəmbərə ﷺ ded: “Ya Rəsulullah, müşriklərin əleyhinə Allaha dua et!” Peyğəmbər ﷺ buyurdu: “Mən çox lənət oxumaq üçün göndərilməmişəm.³⁰ Əksinə, rəhmət olaraq göndərilmişəm”.³¹

Allahdan başqası üçün kəsilən qurban, valideynlərə lənət edən,
bidətçiyə sığınacaq verən və sərhədləri dəyişən haqda

عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ أَبِي بَرَّةَ، عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ قَالَ: سُئِلَ عَلِيُّ: هَلْ خَصَّكُمُ النَّبِيُّ ﷺ بِشَيْءٍ لَمْ يَخْصَّ بِهِ النَّاسَ كَافَّةً؟ قَالَ: مَا خَصَّنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ بِشَيْءٍ لَمْ يَخْصَّ بِهِ النَّاسَ، إِلَّا مَا فِي قُرَابِ سَيْفِي، ثُمَّ

²⁹ Əbu Davud, 4908, 4910. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

³⁰ Bu hədis dəlildir ki, bir kimsəyə tez-tez lənət oxumaq olmaz. Lakin xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, Peyğəmbərin ﷺ ümumi şəkildə lənətlədiklərinə ümumi olaraq lənət oxumaq, məsələn, “Allahdan qeyrisinə qurban kəsənə Allah lənət eləsin! Cinayətə sığınacaq verənə Allah lənət eləsin! Yer üzündəki sərhədləri dəyişdirənə Allah lənət eləsin!”, yaxud “Allah bədəni döyən və döydürən, qaş alan və aldırən, gözəllik üçün dişlərinin arasını yondurub Allahın yaratdığında dəyişiklik edən qadınlara lənət eləsin!”, yaxud “Rüsvət verən və rüsvət alan şəxsə Allah lənət eləsin!”, yaxud “sərxoşedici içkiyə, onu düzəldənə və düzəltməyə, onu içənə, onu daşıyana və daşıdırana, onu satana və alana, onu süzənə və süzdürünə Allah lənət eləsin!”, yaxud “səhabələri söyəyə Allah lənət eləsin!”, yaxud “sələm yeyənə və onu yedirdənə, bu işdə katiblik edənə və buna şahidlik edənlərə Allah lənət eləsin!” və s. demək icazəlidir. Həmçinin, qeyd edək ki, lazım gəldikdə müəyyən şəxsi lənətləmək olar. Yəni, əgər bu şəxs lənətə layiqdirsə, müəyyən şəxsi lənətləmək üçün qoyulmuş şərtlərin hamısı onda öz əksini tapmış və üstəlik, ona lənət etməyə əngəl olan maneələrin hamısı aradan qalxmışdırsa, beləsinə lənətləmək olar. Məsələn, əgər adam bilərəkdən haram iş görmüş, bu haramı halal saymış, heç vaxt bu günaha görə tövbə etməmiş və kafir olaraq ölmüşdürsə, beləsinə lənətləmək olar.

³¹ əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 321. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

أَخْرَجَ صَحِيفَةً، فَإِذَا فِيهَا مَكْتُوبٌ: لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ، لَعَنَ اللَّهُ مَنْ سَرَقَ مَنَارَ الْأَرْضِ، لَعَنَ اللَّهُ مَنْ لَعَنَ وَالِدَيْهِ، لَعَنَ اللَّهُ مَنْ آوَى مُحِدًّا.

Əbu Tufeyl demişdir: ³² “Əlidən ﷺ soruşdular: “Peyğəmbər ﷺ sizə ³³ məxsusi olaraq, elə bir şey ayırub-veribmi ki, onu başqa insanlara vermiş olmasın?”³⁴ O, dedi: “Peyğəmbər ﷺ başqa insanlara deyil, yalnız bizə məxsusi olaraq elə bir şey qoymamışdır. Yalnız qılıncımın qınındakı istisnadır.” Sonra o (qılıncının qınından) bir vərəq çıxartdı. Orada yazılmışdı: “Allahdan başqasına qurban kəsənə³⁵ Allah lənət eləsin! Yer üzündəki sərhədləri oğurlayana³⁶ Allah lənət eləsin! Valideynlərinə lənət oxuyana Allah lənət eləsin!³⁷ Cinayətkara sığınacaq verənə³⁸ (bidətçiyə (yenilik gətirənə) sığınacaq verənə) Allah lənət eləsin!”³⁹

³² Bu hədisi Buxari (2408), Muslim (5241) və Əhməd (1/152) rəvayət etmişdir.

³³ Burada “sizə” deyildikdə, Peyğəmbərin ﷺ əhli-beyti nəzərdə tutulur.

³⁴ İmam Muslimin rəvayətində Əli ibn Əbu Talibin ﷺ bu suala qəzəbləndiyi xəbər verilir (Səhih, 3657).

³⁵ Peyğəmbərin ﷺ sadaladığı bu dörd günahın dördü də böyük günahlardandır. Diqqət edin, burada Peyğəmbər ﷺ bu günahların hamısına birdən deyil, əksinə, hər birinə ayrıca lənət oxuyur. Bu üslub həmin günahların nə dərəcədə ağır olduğundan xəbər verir. Allahdan qeyrisi üçün qurban kəsmək, yəni Allaha şərik qoşmaq isə bu günahların ən ağırıdır. Qurban kəsmək ibadətdir, ibadət isə yalnız Allah üçün olmalıdır. Uca Allah buyurur: **“De: “Şühbəsiz ki, mənim namazım da, qurbanım da, həyatım da, ölümlüm də ələmlərin Rəbbi Allah üçündür! Onun heç bir şərikli yoxdur. Mənə belə buyurulmuşdur və mən müsəlmanların birincisiyəm”** (əl-Ənam, 162-163); həmçinin, O, buyurur: **“Sən də Rəbbin üçün namaz qıl və qurban kəs!”** (əl-Kovsər, 2). Demək, Allahdan qeyrisi üçün qurban kəsmiş adam müşrik sayılır, Allah ona lənət edir və əgər tövbə etməyib ölərsə, əbədi Cəhənnəm əhlindən olur. Allahdan başqasının adı ilə qurban kəsmiş adam iki yöndən Allaha şərik qoşmuş olur. Birincisi, “bismilləh” əvəzinə “filankəsin adı ilə” deyib həmin filankəsdən mədəd diləməklə, ikincisi də bu ibadəti Allahdan qeyrisinə yönəltməklə ibadətin özündə Allaha şərik qoşmuş olur. Hərçənd, bu insanların bir çoxu namaz qılır, özlərini müsəlman sayır, gün ərzində qıldığı namazlarda ən azı on yeddi kərə “biz yalnız Sənə ibadət edir və yalnız Səndən kömək diləyirik” deyə Allaha müraciət edir, lakin əməllərində Allaha şərik qoşmaqla özlərini məhv edirlər. Uca Allah Ona şərik qoşan zalımlar barədə buyurur: **“Allaha şərik qoşan kimsəyə, Allah Cənnəti haram etmişdir və onun sığınacağı yer Oddur. Zalımlara kömək edən olmayacaqdır”** (əl-Maidə, 72).

³⁶ Burada “sərhədləri oğurlamaq” deyildikdə, ərazilərə qoyulmuş hüdüdları dəyişdirmək, haqsızcasına başqa birisinin torpağını zəbt etmək nəzərdə tutulur. Bu xüsusda rəvayət edilmiş hədislərin birində Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: **“Kim başqasının torpağını haqsızcasına zəbt etsə, Qiyamət günü torpağın yeddi qatı onun boynuna keçər”** (Səhih əl-Buxari, 2453).

³⁷ Bu hadis valideynə lənət oxumağın böyük günahlardan və valideynin üzünə ağ olmaqdan hesab olunduğuna dəlalət edir. İstər birbaşa valideyni lənətləmək olsun, istərsə də kiminsə valideyninə lənət oxuyub öz valideyninə lənət oxutdurma olsun, hər ikisi böyük günahlardan sayılır. Fəqət birincisinin günahı ikincisindən daha ağırdır. Burada “lənət” deyildikdə, Allahın mərhəmətindən qovulmaq və ondan məhrum olmaq nəzərdə tutulur. Burada “valideynlərinə lənət oxuyan”

عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ مَا عِنْدَنَا شَيْءٌ إِلَّا كِتَابُ اللَّهِ، وَهَذِهِ الصَّحِيفَةُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الْمَدِينَةُ حَرَمٌ، مَا بَيْنَ عَائِرٍ إِلَى كَذَا، مَنْ أَحْدَثَ فِيهَا حَدَثًا، أَوْ آوَى مُحْدِثًا، فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ، لَا يُقْبَلُ مِنْهُ صَرْفٌ وَلَا عَدْلٌ». وَقَالَ: «ذِمَّةُ الْمُسْلِمِينَ وَاحِدَةٌ، فَمَنْ أَخْفَرَ مُسْلِمًا فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ، لَا يُقْبَلُ مِنْهُ صَرْفٌ وَلَا عَدْلٌ، وَمَنْ تَوَلَّى قَوْمًا بِغَيْرِ إِذْنِ مَوْلَاهُمْ، فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ، لَا يُقْبَلُ مِنْهُ صَرْفٌ وَلَا عَدْلٌ».

Rəvayət edilir ki, Əli رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ demişdir: “Bizim əlimizdə Allahın Kitabından və Peyğəmbərin صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (hədisləri yazılmış) bu səhifələrdən başqa bir şey yoxdur. (Həmin səhifələrdə bu sözlər yazılmışdır): “Air dağı ilə filan yerin⁴⁰ arası haram sayılan ərazidir. Kim (orada) günah iş görsə və ya günahkar adama sığınacaq versə, ona Allahın, mələklərin və bütün insanların lənəti olar; ondan nə vacib əməllər, nə də nafilə ibadətləri⁴¹ qəbul olunar. Müsəlmanların (kafirə) aman verməsi birdir⁴². Kim müsəlmanla bağladığı əhdini pozsa, ona Allahın, mələklərin və bütün insanların lənəti olar; ondan nə vacib əməllər, nə də nafilə ibadətləri qəbul olunar. Kim ağasının izni olmadan başqalarının onun ağası

deyildikdə, ya birbaşa onları lənətləmək, ya da onların lənətlənməsinə səbəbkar olmaq nəzərdə tutulur. Abdullah ibn Amr ibn As رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ rəvayət edir ki, Peyğəmbər صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ demişdir: “Adamın öz valideynlərinə lənət oxuması ən böyük günahlardandır.” Səhabelər ondan: “Ya Rəsulullah, adam öz valideyninə necə lənət oxuya bilər ki?!” deyər soruşduqda, o, belə cavab vermişdir: “Birisinin atasını lənətləyir, o da qayıdıb onun atasını lənətləyir, habelə, birisinin anasını lənətləyir, o da qayıdıb onun anasını lənətləyir” (Əbu Davud, 5141; Səhih əl-Cami, 2214).

³⁸ Bu hədisdə keçən “muhdis” (cinayətkar) kəlməsi, fəthə ilə, yəni “muhdəs” kimi də rəvayət edilmişdir. Bu da, “bidət” mənasını ifadə edir, yəni “bidətə dəstək verənə Allah lənət eləsin!” Demək, cinayətkarın tərəfini saxlamaq və ona yardım etmək, yaxud bidəti dəstəkləmək böyük günahlardan hesab olunur. Bidət xüsusunda Peyğəmbər صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ belə buyurmuşdur: “Sizlərə eşidib itaət etməyi tövsiyə edirəm! Məndən sonra yaşayanlarınız bir çox ixtilafı görəcəklər. Belə olduğu təqdirdə mənim və rəşidi xəlifələrimin yolundan arxa dişlərinizlə yapışın və (sonradan dinə əlavə edilmiş) yeniliklərdən çəkinin. Çünki hər bir bidət, zəlalətdir” (Musnəd İmam Əhməd, 4/126; Silsilətul-Əhadis-Səhihə, 2735).

³⁹ əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 17; Muslim, 5239.

⁴⁰ Filan yer deyildikdə Uhud dağının arxa tərəfində yerləşən kiçik dağ nəzərdə tutulur. Mədinə əhli bu dağa Sövr dağı deyirlər. “Əvnul-Məbud”, 6/12; 2032-ci hədisin şərhli.

⁴¹ Yəni, onun namaz, oruc və başqa bu kimi yerinə yetirdiyi vacib əməlləri və əlavə olaraq etdiyi ibadətləri qəbul olunmaz.

⁴² Bir müsəlmanın kafirə aman verməsi, bütün müsəlmanların ona aman verməsi deməkdir.

olduğunu iddia etsə, ona Allahın, mələklərin və bütün insanların lənəti olar; ondan nə vacib əməllər, nə də nafilə ibadətləri qəbul olunar”.⁴³

Valideynləri söyən haqda

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «إِنَّ مِنْ أَكْبَرِ الْكِبَائِرِ أَنْ يَلْعَنَ الرَّجُلُ وَالِدَيْهِ». قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ كَيْفَ يَلْعَنُ الرَّجُلُ وَالِدَيْهِ قَالَ «يَلْعَنُ أَبَا الرَّجُلِ فَيَلْعَنُ أَبَاهُ وَيَلْعَنُ أُمَّهُ فَيَلْعَنُ أُمَّهُ».

Abdullah ibn Amr رضي الله عنه rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “Adamın öz valideynlərinə lənət oxuması ən böyük günahlardandır”. Səhabələr ondan soruşdular: “Ey Allahın Elçisi, adam öz valideynlərinə necə lənət oxuya bilər ki?!” Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “Birisinin atasını lənətləyir, o da qayıdıb onun atasını lənətləyir. Birisinin anasını lənətləyir, o da qayıdıb onun anasını lənətləyir”.⁴⁴

İçki içən haqda

أَنَّهُ سَمِعَ ابْنَ عَبَّاسٍ رضي الله عنه يَقُولُ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: أَتَانِي جَبْرِيلُ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، إِنَّ اللَّهَ ﷻ لَعَنَ الْخَمْرَ، وَعَاصِرَهَا، وَمُعْتَصِرَهَا، وَشَارِبَهَا، وَحَامِلَهَا، وَالْمَحْمُولَةَ إِلَيْهِ، وَبَائِعَهَا، وَمُبْتَاعَهَا، وَسَاقِيَهَا، وَمُسْتَقِيَهَا.

İbn Abbas رضي الله عنه deyir ki, Allah Elçisini ﷺ belə buyurarkən eşitdim: “Cəbrail yanıma gəlib buyurdu: “Ey Muhəmməd! Həqiqətən, Allah ﷻ sərxoşedicini içkiyə, onu düzəldənə və düzəltməyə, onu içənə, onu daşıyana və daşıdırana, onu satana və alana, onu süzənə və süzdürənə lənət etmişdir”.⁴⁵

سَمِعَا ابْنَ عُمَرَ رضي الله عنه يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «لَعَنَ اللَّهُ الْخَمْرَ وَشَارِبَهَا وَسَاقِيَهَا وَبَائِعَهَا وَمُبْتَاعَهَا وَعَاصِرَهَا وَمُعْتَصِرَهَا وَحَامِلَهَا وَالْمَحْمُولَةَ إِلَيْهِ».

⁴³ əl-Buxari, 1870.

⁴⁴ Əbu Davud, 5141, 5143. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir. Səhih əl-Cəmi, 2214.

⁴⁵ Əhməd, 2899; əl-Hakim, 223; İbn Hibban, 5356. əl-Albani “Silsilətul-Əhədisis-Saha”da (839) səhih olduğunu bildirmişdir.

İbn Ömər رحمتهما rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ demişdir: “Şəraba, onu içənə, süzənə, satana, alana, (şirəsini sıxaraq) hazırlayana, hazırlanmasını tələb edənə, daşıyana və daşınmasını tələb edənə Allah lənət etsin!”⁴⁶

Parik taxan haqda

عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ رحمتهما قَالَتْ جَاءَتْ امْرَأَةً إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ لِي ابْنَةً عُرِيًّا أَصَابَتْهَا حَصْبَةٌ فَمَرَّقَ شَعْرُهَا أَفَأَصِلُهُ فَقَالَ «لَعَنَ اللَّهُ الْوَأَصِلَةَ وَالْمُسْتَوْصِلَةَ».

Əsma bint Əbu Bəkr رحمتهما belə rəvayət edir: “Bir qadın Peyğəmbərin ﷺ yanına gələrək belə dedi: “Ey Allahın Elçisi, təzə gəlin olacaq bir qızım var. O qızılca xəstəliyinə tutulub və saçının bir qismi tökülüb. Onun başına saç əlavə edimmi?” Peyğəmbər ﷺ belə buyurdu: “Uca Allah saç əlavə edəni və etdirəni lənətləmişdir”.⁴⁷

Surət çəkənlər haqda

عَنْ عَوْنِ بْنِ أَبِي جُحَيْفَةَ قَالَ رَأَيْتُ أَبِي اشْتَرَى عَبْدًا حَرَامًا، فَسَأَلْتُهُ فَقَالَ نَهَى النَّبِيُّ ﷺ عَنْ ثَمَنِ الْكَلْبِ، وَثَمَنِ الدَّمِ، وَنَهَى عَنِ الْوَأَشِمَةِ وَالْمَوْشُومَةِ، وَآكِلِ الرَّبَا، وَثَمَنِ الْمُصَوَّرِ.

Rəvayət edilir ki, Aun ibn Əbu Cuheyfə رحمتهما demişdir: “Mən atamın qan almaqla məşğul olan bir köləni aldığını (və onun həcəmətlərinin ⁴⁸ sındırılmasını əmr etdiyini) gördüm. Bunun səbəbini soruşduqda, atam dedi: “Peyğəmbər ﷺ itin və qanın ⁴⁹ müqabilində pul almağı, habelə döyməyi və döydürməyi⁵⁰, sələm yeməyi və yedirtməyi⁵¹ qadağan etmiş və rəsm çəkəni lənətləmişdir”.⁵²

⁴⁶ Əbu Davud, 3676.

⁴⁷ Muslim, 5687; ən-Nəsai, 5007.

⁴⁸ Müalicə məqsədilə baş, kürək və bədənin başqa nahiyələrindən qan almaq, qanı sormaq üçün işlədilən buynuzşəkili alət.

⁴⁹ Burada söhbət it satmaqdan və ya müalicə məqsədilə bədəndən qan almaqdan gedir.

⁵⁰ Burada döymək deyildikdə, dəridə iynə ilə yazı yazmaq və ya şəkil çəkmək (tatuaj) nəzərdə tutulur. İslamaqədərkə dövrdə əsasən qadınlar hansı qəbiləyə mənsub olduqlarını bildirmək üçün bədənlərinin bəzi yerlərinə yazı və ya şəkil döydürürdülər.

⁵¹ Burada faiz alan və verən nəzərdə tutulur.

⁵² əl-Buxari, 2086.

عَنْ عَوْنِ بْنِ أَبِي جُحَيْفَةَ قَالَ رَأَيْتُ أَبِي اشْتَرَى عَبْدًا حَجَّامًا، فَسَأَلْتُهُ فَقَالَ نَهَى النَّبِيُّ ﷺ عَنْ ثَمَنِ الْكَلْبِ، وَثَمَنِ الدَّمِّ، وَنَهَى عَنِ الْوَأَشِمَةِ وَالْمَوْشُومَةِ، وَآكِلِ الرَّبَا، وَمُوكِلِهِ، وَلَعَنِ الْمُصَوَّرَ.

Rəvayət edilir ki, Aun ibn Əbu Cuheyfə ؓ demişdir: “Mən atamın qan almaqla məşğul olan bir kələni aldığını (və onun həcəmətlərinin⁵³ sındırılmasını əmr etdiyini) gördüm. Bunun səbəbini soruşduqda, atam dedi: “Peyğəmbər ﷺ itin və qanın⁵⁴ müqabilində pul almağı, habelə döyməyi və döydürməyi⁵⁵, sələm yeməyi və yedirtməyi⁵⁶ qadağan etmiş və rəsm çəkəni lənətləmişdir⁵⁷”.⁵⁸

Riba – sələm haqda

عَنْ جَابِرٍ ؓ قَالَ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ آكِلَ الرَّبَا وَمُوكِلَهُ وَكَاتِبَهُ وَشَاهِدِيَهُ وَقَالَ هُمْ سَوَاءٌ.

Cabir ؓ belə rəvayət edir: “Allah Elçisi ﷺ riba (sələm) yeyəni, yedizdirəni, (onların arasında) yazanı və şahidlərini lənətlədi. Sonra dedi: “Onlar bərabərdir”.⁵⁹

قَالَ عَبْدُ اللَّهِ ؓ: آكِلُ الرَّبَا وَمُوكِلُهُ وَكَاتِبُهُ وَشَاهِدَاهُ، إِذَا عَلِمُوا بِهِ، وَالْوَأَشِمَةُ وَالْمُسْتَوْشِمَةُ لِلْحُسْنِ، وَلَا وِي الصَّدَقَةِ، وَالْمُرْتَدُّ أَعْرَابِيًّا بَعْدَ هِجْرَتِهِ: مَلْعُونُونَ عَلَى لِسَانِ مُحَمَّدٍ ﷺ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

Abdullah ibn Məsud belə buyurur: “Bilə-bilə riba (sələm) yeyəni, yedirdəni, (onların arasında) yazanı və şahidlik edənləri, gözəl görünmək üçün döymə vuranı və döymə vurduranı, zəkati (vermək istəməyərək) gecikdirəni, hicrət etdikdən sonra dinindən dönərək

⁵³ Müalicə məqsədilə baş, kürək və bədənin başqa nahiyələrindən qan almaq, qanı sormaq üçün işlədilən buynuzşəkili alət.

⁵⁴ Burada söhbət it satmaqdan və ya müalicə məqsədilə bədəndən qan almaqdan gedir.

⁵⁵ Burada döymək deyildikdə, dəridə iynə ilə yazı yazmaq və ya şəkil çəkmək (tatua) nəzərdə tutulur. İslamaqədərk dövrədə əsasən qadınlar hansı qəbiləyə mənsub olduqlarını bildirmək üçün bədənlərinin bəzi yerlərinə yazı və ya şəkil döydürərdilər.

⁵⁶ Burada faiz alan və verən nəzərdə tutulur.

⁵⁷ Digər rəvayətdə Əbu Cuheyfə ؓ demişdir: “Peyğəmbər ﷺ itin, qanın və (zinaya sövq edilmiş) kəninin müqabilində pul almağı qadağan etmiş, üstəlik döyəni və döydürəni, sələm yeyəni və yedirdəni və rəsm çəkəni lənətləmişdir”. (əl-Buxari, 2087).

⁵⁸ əl-Buxari, 2086.

⁵⁹ Muslim, 4177.

bədəvi həyatına qayıdanı Qiyamət günü Muhəmmədin ﷺ dili ilə lənətlənmişdir”.⁶⁰

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَا تَصْلِحُ سَفَقَتَانِ فِي سَفَقَةٍ، وَإِنْ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: لَعَنَ اللَّهُ أَكِلَ الرَّبَا، وَمُوكِلَهُ، وَشَاهِدَهُ، وَكَاتِبَهُ.

Abdullah ibn Məsud rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ demişdir: “Sələm yeyənə, yedirdənə, ona şahidlik edənlərə və onu yazanlara Allah lənət etmişdir!”⁶¹

Döymə döyən və qaş alan haqda

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ لَعَنَ اللَّهُ الْوَأَشِمَاتِ وَالْمُسْتَوْشِمَاتِ وَالنَّامِصَاتِ وَالْمُتَمَصَّاتِ وَالْمُتَفَلِّجَاتِ لِلْحُسْنِ الْمُعَيَّرَاتِ خَلَقَ اللَّهُ. قَالَ فَبَلَغَ ذَلِكَ امْرَأَةً مِنْ بَنِي أَسَدٍ يُقَالُ لَهَا أُمُّ يَعْقُوبَ وَكَانَتْ تَقْرَأُ الْقُرْآنَ فَاتَتْهُ فَقَالَتْ مَا حَدِيثٌ بَلَغَنِي عَنْكَ أَنَّكَ لَعَنْتَ الْوَأَشِمَاتِ وَالْمُسْتَوْشِمَاتِ وَالْمُتَمَصَّاتِ وَالْمُتَفَلِّجَاتِ لِلْحُسْنِ الْمُعَيَّرَاتِ خَلَقَ اللَّهُ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ وَمَا لِي لَا أَلْعَنُ مَنْ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَهُوَ فِي كِتَابِ اللَّهِ فَقَالَتِ الْمَرْأَةُ لَقَدْ قَرَأْتُ مَا بَيْنَ لَوْحَيْ الْمُصْحَفِ فَمَا وَجَدْتُهُ. فَقَالَ لَئِنْ كُنْتُ قَرَأْتِيهِ لَقَدْ وَجَدْتِيهِ قَالَ اللَّهُ ﷻ ﴿وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا﴾ فَقَالَتِ الْمَرْأَةُ فَإِنِّي أَرَى شَيْئًا مِنْ هَذَا عَلَى امْرَأَتِكَ الْآنَ. قَالَ أَذْهَبِي فَانظُرِي. قَالَ فَدَخَلَتْ عَلَى امْرَأَةِ عَبْدِ اللَّهِ فَلَمْ تَرَ شَيْئًا فَجَاءَتْ إِلَيْهِ فَقَالَتْ مَا رَأَيْتُ شَيْئًا. فَقَالَ أَمَا لَوْ كَانَ ذَلِكَ لَمْ نَجَامِعْهَا.

Abdullah (ibn Məsud) ﷺ belə buyurmuşdur: “Allah döymə döyənini və döydürənini, qaş alanını və aldıranı, gözəllik üçün Allahın yaratdığını dəyişərək dişlərini aralayanı lənətləmişdir”. Bu xəbər Bəni Əsəd qəbiləsindən olan Ummu Yaqub adlanan bir qadına çatdı. O, Quran oxuyan bir qadın idi. O (qadın) onun (İbn Məsudun) yanına gələrək belə dedi: “Bu nədir, mənə sənənin döymə döyənini və döydürənini, qaş alanını və aldıranı, gözəllik üçün Allahın yaratdığını dəyişərək dişlərini aralayanı lənətlədiyinin xəbəri çatmışdır?!” Abdullah belə buyurdu: “Nə üçün Allah Elçisinin ﷺ lənətlədiyini lənətləməli deyiləm ki?! Həm də bu Allahın Kitabında belədir”. Qadın ona belə dedi: “Mən bu

⁶⁰ Əhməd, 3881, 4428; ən-Nəsai, 5013, 5102. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

⁶¹ Əhməd, 3725. əl-Albani “Sahihul-Cəmius-Sağir”də (№ 5089) səhih olduğunu bildirib.

Mushafın (Quranın) bu iki üz (qabığı) arasında olanı oxumuşam, lakin buna rast gəlməmişəm". Abdullah ona belə buyurdu: "Əgər sən onu oxusaydın, ona rast gələrdin. Allah ﷻ buyurur: *"Peyğəmbər sizə nə verirə, onu götürün, nəyi də qadağan edirsə, ondan çəkinin"* (əl-Haşr, 7). Qadın belə dedi: "Mən sənini dediyin bu şeyləri indi səninin qadının üzərində görürəm". Abdullah ona: "Get, bax!"- deyərək buyurdu. Qadın Abdullahın qadının yanına daxil oldu və heç bir şey görmədi. Onun yanına qayıdaraq dedi: "Bir şey görmədim!" Abdullah belə buyurdu: "Əgər dediyin kimi olsaydı, biz onunla bir yerdə olmazdıq".⁶²

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ لَعِنَتِ الْوَاصِلَةُ وَالْمُسْتَوْصِلَةُ وَالنَّامِصَةُ وَالْمُتَنَمِّصَةُ وَالْوَاشِمَةُ وَالْمُسْتَوْشِمَةُ مِنْ غَيْرِ دَاءٍ. قَالَ أَبُو دَاوُدَ وَتَفْسِيرُ الْوَاصِلَةِ الَّتِي تَصِلُ الشَّعْرَ بِشَعْرِ النِّسَاءِ وَالْمُسْتَوْصِلَةُ الْمَعْمُولُ بِهَا وَالنَّامِصَةُ الَّتِي تَنْفُسُ الْحَاجِبَ حَتَّى تَرَقُّهُ وَالْمُتَنَمِّصَةُ الْمَعْمُولُ بِهَا وَالْوَاشِمَةُ الَّتِي تَجْعَلُ الْخِيْلَانَ فِي وَجْهِهَا بِكُحْلٍ أَوْ مِدَادٍ وَالْمُسْتَوْشِمَةُ الْمَعْمُولُ بِهَا.

Abdullah ibn Abbas رضي الله عنه buyurur: "Saçı qaynaq edən və etdirən, qaş alan və aldırən, xəstəlik üzürü olmadan bədənə döymə edən və etdirən qadınlar lənətləniblər. Əbu Davud bunları izah edərək deyir: "Uasilə"- Saçı qadınların saçına qaynaq edəndir. "Mustausilə"- özünə saç qaynaq etdirəndir. "Nəmisə"- qaşı incəltmək üçün alandır. "Mutənəmmisə"- qaş aldırəndir. "Uaşimə"- üzündə sürmə və ya mürəkkəb ilə xallar döyəndir. "Mustəuşimə"- döymə etdirəndir".⁶³

عَبْدُ اللَّهِ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ لَعَنَ الْوَاشِمَاتِ وَالْمُسْتَوْشِمَاتِ وَالْمُتَنَمِّصَاتِ مُبْتِغِيَاتِ لِلْحُسْنِ لِمُغَيَّرَاتِ خَلْقِ اللَّهِ.

Abdullah (ibn Məsud) رضي الله عنه rəvayət edir ki, gözəl görsənmək üçün Allahın yaratdıqlarına dəyişiklik edərək döymə döyəmə, döyməni döydürənə və qaş aldırənlərə Peyğəmbər ﷺ lənət etmişdir".⁶⁴

⁶² Muslim, 5695.

⁶³ Əbu Davud, 4172. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

⁶⁴ ət-Tirmizi, 3010. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

Rüşvət haqda

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو   قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ  : لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الرَّاشِيِّ وَالْمُرْتَشِيِّ.

Abdullah ibn Amrın   rəvayət edir ki, Allah Elçisi   demişdir: “Rüşvət alana da, rüşvət verənə də Allahın lənəti olsun!”⁶⁵

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ   عَنِ النَّبِيِّ   قَالَ: لَعَنَ اللَّهُ الرَّاشِيَّ، وَالْمُرْتَشِيَّ فِي الْحُكْمِ.

Əbu Hureyra   rəvayət edir ki, Peyğəmbər   buyurdu: “Məhkəmədə rüşvət alana v  rüşvət verənə Allah lənət etsin!”⁶⁶

Oğurluq haqda

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ   عَنِ النَّبِيِّ   قَالَ «لَعَنَ اللَّهُ السَّارِقَ، يَسْرِقُ الْبَيْضَةَ فَتُقَطَّعَ يَدُهُ، وَيَسْرِقُ الْجَبَلَ فَتُقَطَّعَ يَدُهُ»

Əbu Hureyra   rəvayət edir ki, Peyğəmbər   demişdir: “Allah oğruya lənət etsin! Yumurta oğurladığına görə  li kəsilir, kəndir oğurladığına görə  li kəsilir”.⁶⁷

Heyvanı hədəfə almaq haqda

عَنْ ابْنِ عُمَرَ   أَنَّهُ مَرَّ بِنَفَرٍ نَصَبُوا دَجَاحَةً يَرْمُونَهَا فَلَمَّا رَأَوْا ابْنَ عُمَرَ تَفَرَّقُوا عَنْهَا وَقَالَ ابْنُ عُمَرَ مَنْ فَعَلَ هَذَا إِنَّ النَّبِيَّ   لَعَنَ مَنْ فَعَلَ هَذَا.

Rəvayət edilir ki, (bir dəfə) İbn Ömər   toyuğu (diri-diri) asıb oxla vuran bir dəstə adamın yanından keçirdi. Onlar ibn  m ri   görüb

⁶⁵ İbn M c , 2313;  t-Tirmiz, 1337; Əbu Davud, 3580; İbn Hibban, 5077;  l-Hakim, 7066. səhih T rğib 2211.  z-Z h bi səhih olduğunu bildirib.  l-Albani “Sahih T rğib v t-Tərhib” də (Nə 2211) səhih olduğunu bildirib.

⁶⁶ İbn Hibban, 5076; Əhməd, 9019;  l-Bəzzar, 8673;  l-Hakim, 7067.  l-Albani “Sahih T rğib v t-Tərhib” də (Nə 2212) səhih li-ğeyrihi olduğunu bildirib.

⁶⁷ Muslim, 4503;  l-Buxari, 6783, 6799;  n-Nəsai, 4873; İbn M c , 2583; Əhməd, 7430; İbn Hibban, 5748.

dərhal dağılıdılar. İbn Ömər رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ dedi: “Bunu kim edib? Peyğəmbər ﷺ belə hərəkət edən kimsəni lənətləmişdir”.⁶⁸

عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ قَالَ مَرَّ ابْنُ عُمَرَ بِفَتْيَانٍ مِنْ قُرَيْشٍ قَدْ نَصَبُوا طَيْرًا وَهُمْ يَرْمُونَهُ وَقَدْ جَعَلُوا لِصَاحِبِ الطَّيْرِ كُلِّ حَاطِئَةٍ مِنْ نَبْلِهِمْ فَلَمَّا رَأَوْا ابْنَ عُمَرَ تَفَرَّقُوا فَقَالَ ابْنُ عُمَرَ مَنْ فَعَلَ هَذَا لَعَنَ اللَّهُ مَنْ فَعَلَ هَذَا إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ لَعَنَ مَنْ اتَّخَذَ شَيْئًا فِيهِ الرُّوحُ غَرَضًا.

Səid ibn Cubeyr رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ belə rəvayət edir: “İbn Ömər رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ Qureyşdən olan iki cavanın yanından keçdiyi zaman, onlar bir quşu hədəf edərək ona ox atırdılar. Hər dəyməyən oxa görə quşun sahibinə nəsə verirdilər. İbn Öməri رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ gördükləri vaxt qaçaraq dağıldılar. İbn Ömər رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ belə buyurdu: “Bunu kim edib? Bunu edənə Allah lənət etsin!” Həqiqətən, Peyğəmbər ﷺ içərisində ruh olan bir şeyi hədəf üçün istifadə edəni lənətləmişdir”.⁶⁹

Heyvana damğa vuran haqda

عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ مَرَّ عَلَيْهِ بِجِمَارٍ قَدْ وُسِمَ فِي وَجْهِهِ فَقَالَ «أَمَا بَلَعَكُمْ أَنِّي قَدْ لَعَنْتُ مَنْ وُسِمَ الْبَيْهَمَةَ فِي وَجْهِهَا أَوْ ضَرَبَهَا فِي وَجْهِهَا». فَتَنَهَى عَنْ ذَلِكَ.

Cabir رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ rəvayət edir ki, Peyğəmbərin ﷺ yanından üzü damğalı bir uzunqulaqla keçdilər. Bunu görəndə Peyğəmbər ﷺ: “Siz xəbərdar deyilsinizmi ki, mən heyvanın üzünə damğa çəkəni və həmçinin onun üzündən vurunu lənətləmişəm?!“- dedi və bu işi qadağan etdi.⁷⁰

Uzə vurmaq haqda

عَنْ جَابِرٍ قَالَ: مَرَّ النَّبِيُّ ﷺ بِدَابَّةٍ قَدْ وُسِمَ يَدُخْنٌ مِنْخَرَاهُ، قَالَ النَّبِيُّ ﷺ: ((لَعَنَ اللَّهُ مَنْ فَعَلَ هَذَا، لَا يَسِمَنَّ أَحَدٌ الْوَجْهَ وَلَا يَضْرِبَنَّ)).

⁶⁸ əl-Buxari, 5515.

⁶⁹ Muslim, 5174; ən-Nəsai, 4441.

⁷⁰ Əbu Davud, 2566.

Cabir ؓ demişdir: “(Bir dəfə) Peyğəmbər ﷺ, üzünə damğa vurulmuş və damğasının yeri tüstülənən⁷¹ bir heyvanın yanından keçərkən dedi: “Bunu edənə Allah lənət eləsin! Heç kəs üzünü damğalamasın və üzə vurmасыn”.⁷²

Heyvana əziyyət verən haqda

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّهُ قَالَ: لَعَنَ النَّبِيُّ ﷺ مَنْ مَثَلَ بِالْحَيَوَانِ

Rəvayət edilir ki, İbn Ömər رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا demişdir: “Peyğəmbər ﷺ heyvanın diridiri (hər hansı) bir əzasını kəsən adamı lənətləmişdir”.⁷³

Üzdəniraqlar haqda

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّهُ لَعَنَ الْمُتَشَبِّهَاتِ مِنَ النِّسَاءِ بِالرِّجَالِ وَالْمُتَشَبِّهِينَ مِنَ الرِّجَالِ
بِالنِّسَاءِ.

İbn Abbas رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ özünü kişilərə bənzədən qadınları, həmçinin özünü qadınlara bənzədən kişiləri lənətləmişdir”.⁷⁴

Özünü kişilərə bənzədən qadınlar haqda

عَنْ ابْنِ أَبِي مُلَيْكَةَ، قَالَ: قِيلَ لِعَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: إِنَّ امْرَأَةً تَلْبَسُ التَّلْعُلَ، فَقَالَتْ: لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
الرَّجُلَةَ مِنَ النِّسَاءِ.

İbn Əbu Muleykə rəvayət edir ki, Aişəyə رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا bir qadının kişi ayaqqabısı geyindiği deyildi. Aişə رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا buyurdu: “Peyğəmbər ﷺ özünü kişilərə bənzədən qadını lənətləmişdir”.⁷⁵

⁷¹ Söhbət yenidən damğalanmış və damğasının yeri soyumamış heyvandan gedir.

⁷² əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 175; Muslim, 3953, 5674; əl-Beyhəqi “Sunənul-Kubra” 13639; Əhməd, 14499. əl-Albani hədisin isnadının səhih olduğunu bildirmişdir.

⁷³ əl-Buxari, 5515.

⁷⁴ Əbu Davud, 4099; əl-Buxari, 5886; ət-Tirmizi, 2785. . əl-Albani olduğunu bildirmişdir.

⁷⁵ Əbu Davud, 4101. əl-Albani olduğunu bildirmişdir.

Qadın paltarı geyinən kişilər haqda

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم الرَّجُلَ يَلْبَسُ لِبْسَةَ الْمَرْأَةِ، وَالْمَرْأَةَ تَلْبَسُ لِبْسَةَ الرَّجُلِ.

Əbu Hureyra رضي الله عنه rəvayət edir ki, Peyğəmbər صلى الله عليه وسلم qadın paltarı geyinən kişini, həmçinin kişi paltarı geyinən qadını lənətləmişdir.⁷⁶

Lut qövmünün əməlini edənlər haqda

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ ، قَالَ : قَالَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم : مَلْعُونٌ مَنْ سَبَّ أَبَاهُ ، مَلْعُونٌ مَنْ سَبَّ أُمَّهُ ، مَلْعُونٌ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ ، مَلْعُونٌ مَنْ غَيَّرَ تُحُومَ الْأَرْضِ ، مَلْعُونٌ مَنْ كَمَمَهُ أَعْمَى عَنْ طَرِيقٍ ، مَلْعُونٌ مَنْ وَقَعَ عَلَى بَهِيمَةٍ ، مَلْعُونٌ مَنْ عَمَلَ بِعَمَلِ قَوْمِ لُوطٍ.

İbn Abbas رضي الله عنه rəvayət edir ki, Peyğəmbər صلى الله عليه وسلم belə buyurdu: “Atasını söyən lənətlənib! Anasını söyən lənətlənib! Allahdan qeyrisinə qurban kəsən lənətlənib! Yer üzünün sərhədlərini dəyişən lənətlənib! Koru yolundan azdıran lənətlənib! Heyvanla yaxınlıq edən lənətlənib! Lut qövmünün etdiyi əməli edən lənətlənib”⁷⁷

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم قَالَ: لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ، لَعَنَ اللَّهُ مَنْ غَيَّرَ تُحُومَ الْأَرْضِ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ كَمَمَهُ الْأَعْمَى عَنِ السَّبِيلِ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ سَبَّ وَالِدَهُ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ تَوَلَّى غَيْرَ مَوْلِيهِ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ عَمَلَ عَمَلِ قَوْمِ لُوطٍ، وَلَعَنَ اللَّهُ مَنْ عَمَلَ عَمَلِ قَوْمِ لُوطٍ.

İbn Abbas رضي الله عنه rəvayət edir ki, Peyğəmbər صلى الله عليه وسلم belə buyurdu: “Allahdan qeyrisinə qurban kəsənə Allah lənət eləsin! Yer üzünün sərhədlərini dəyişənə Allah lənət eləsin! Koru yolundan azdırana Allah lənət eləsin! Valideynlərini söyənə Allah lənət eləsin! Onu azad edən ağasından özünü başqasına nisbət edənə Allah lənət eləsin! Lut qövmünün etdiyi əməli edənə Allah lənət eləsin! Lut qövmünün etdiyi əməli edənə Allah lənət eləsin! Lut qövmünün etdiyi əməli edənə Allah lənət eləsin!”⁷⁸

⁷⁶ Əbu Davud, 4098. əl-Albani olduğunu bildirmişdir.

⁷⁷ Əhməd, 1875, 2915, 2916, 2917. Şueyb əl-Arnaut isnadının həsən olduğunu bildirmişdir.

⁷⁸ Əhməd, 2817əl-Hakim, 8052. Şueyb əl-Arnaut isnadının yaxşı, rəvayətlərinin səhih olduğunu bildirmişdir.

Ərinə itaət etməyən qadın haqda

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «إِذَا دَعَا الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ إِلَى فِرَاشِهِ فَأَبَتْ، فَبَاتَ غَضْبَانَ عَلَيْهَا، لَعَنَهَا الْمَلَائِكَةُ حَتَّى تُصْبِحَ».

Əbu Hureyra رضي الله عنه rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Kişi öz həyat yoldaşını yatağına çağırdığı zaman qadın (ona) yaxınlıq verməsə və əri (bu səbəbdən) ona qəzəbi tutmuş halda yatsa, mələklər səhərə qədər o qadına lənət oxuyar”.⁷⁹

Koru azdıran haqda

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: ((لَعَنَ اللَّهُ مَنْ كَمَّهُ أَعْمَى عَنِ السَّبِيلِ)).

İbn Abbas رضي الله عنه rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ demişdir: “Kor adamı yoldan azdırana⁸⁰ Allah lənət eləsin!”⁸¹

Qəbirləri tez-tez ziyarət edən qadınlar haqda

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنه قَالَ: لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ زَوَّارَاتِ الْقُبُورِ.

İbn Abbas رضي الله عنه demişdir: “Allah Elçisi ﷺ qəbirləri ziyarət edən qadınları lənətləmişdir.”⁸²

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: لَعَنَ اللَّهُ زَوَّارَاتِ الْقُبُورِ.

Əbu Hureyra رضي الله عنه rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ belə buyurdu: “Qəbirləri ziyarət edən qadınlara Allah lənət eləsin!”⁸³

⁷⁹ əl-Buxari, 3237; Muslim, 2596.

⁸⁰ Burada bilərəkdən ona səhv yol göstərmək nəzərdə tutulur. Və əgər bu dünyada adama dünyəvi işində səhv yol göstərənə lənət gəlsə, bəs, görəsən, insanları haqq yoldan sapdıranların aqibəti necə olacaq?! Belələri barədə Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Ümmətim üçün ən çox qorxduğum şey zəlalətə apararıq imamların (fitnəsidir)” (Əhməd, 1/42; Silsilətul-Əhadis-Səhihə, 1582).

⁸¹ Əhməd, 1/ 217, 309, 317; əl-Beyhəqi “Şuabul-İman” 5373; Əbu Yəalə, 2539; ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 17546; əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 892. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

⁸² İbn Macə, 1575, 1576; əl-Bəzzar, 8666; ət-Tirmizi, 1056, 1076; Əhməd, 15695. ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 3511. əl-Albani həsən olduğunu bildirmişdir.

Saçını yolan, yüksək səslə çığırən və paltarını cıran haqda

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: ((شُعْبَتَانِ لَا تَتْرُكُهُمَا أُمَّتِي: النَّبِيْحَةُ وَالطَّنْفُ فِي الْأَنْسَابِ)).

Əbu Hureyrə ؓ rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ demişdir: “İki pis xislət vardır ki, ümmətim onları heç vaxt tərk etməyəcəkdir: *ölüyə* vay-şivən salıb ağlamaq və əsil-nəcabətə tənə vurmaq⁸⁴”.⁸⁵

عَنِ الْقُرْنَعِ قَالَ لَمَّا ثَقُلَ أَبُو مُوسَى صَاحَتِ امْرَأَتُهُ فَقَالَ أَمَا عَلِمْتَ مَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَالَتْ بَلَى. ثُمَّ سَكَتَتْ فَقِيلَ لَهَا بَعْدَ ذَلِكَ أَيُّ شَيْءٍ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَالَتْ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ لَعَنَ مَنْ حَلَقَ أَوْ سَلَقَ أَوْ خَرَقَ.

Qarsəi deyir: “Əbu Musanın ؓ vəziyyəti ağırlaşdıqda zövcəsi qışqırmağa başladı. Əbu Musa ؓ zövcəsinə dedi: “Məgər Allah Elçisinin ؓ nə buyurduğunu bilmirsənmi?” Zövcəsi: “Bilirəm”- dedi və susdu. Sonra ondan soruşdular ki: “Allah Elçisi ؓ nə söz demişdi?” (Əbu Musanın) zövcəsi dedi: “Allah Elçisi ؓ saçını yolan, yüksək səslə çığırən və paltarını cıranlara lənət etmişdir”.⁸⁶

⁸³ Əbu Yəalə, 5908; əl-Hakim, 1385; İbn Məcə, 1574; ət-Tayalisi, 2478; əl-Beyhəqi “Sunənul-Kubra” 6996, 7455. əl-Albani “Sahihul-Cəmius-Sağir”də (№ 5109) və “İrvaul-Ğalil”də (№ 774) səhih olduğunu bildirmişdir.

⁸⁴ Hər iki xislət cahiliyyət dövründən qalmış yaramaz əməllərdəndir. Lakin bu, ümmətim hamısına yox, bir qisminə aid edilir. Burada “iki xislət” deyildikdə, ancaq iki xislət qəsd edilmir. Peyğəmbər ﷺ bunu sadəcə misal olaraq söyləmişdir. Belə ki, cahiliyyət dövründən qalmış neçə-neçə yaramaz əməllər vardır ki, bu ümmətin bəzi avamları hələ də o əməlləri etməkdədirlər. Hədislərin birində Peyğəmbər ﷺ demişdir: “Ümmətimin etdiyi dörd (yaramaz) xislət vardır ki, onlar bu xislətləri tərk etməyəcəklər: əsil-nəcabətlə qürrələnmək, (birisinin) nəslinə tənə vurmaq, ulduzlardan yağış diləmək və vay-şivən salıb ağlamaq. Vay-şivən salıb ağlayan qadın ölümündən əvvəl tövbə etməzə, Qiyamət günü əynində qatrandan şalvar və bədəni gicişdirən köynəkdə həsr ediləcəkdir” (Səhih Muslim, 3/45). Onu da qeyd edək ki, bu xislətlər küfrə aiddir. Yəni bunu edən şəxs küfr etmiş olur, lakin bu küfr kiçik küfr sayıldığından sahibini İslamdan çıxartmır. Bu xislətlərin küfr olduğu barədə Peyğəmbər ﷺ belə buyurmuşdur: “İnsanların etdiyi iki əməl vardır ki, bu əməllər onlar üçün küfr sayılır: əsil-nəcabətə tənə vurmaq və ölüyə vay-şivən salıb ağlamaq” (Musnəd Əbu Əvanə, 1/35; Fitnətut-Təkfir, səh: 14). Başqalarının əsil-nəcabətinə tənə vurmaq iman azaldır, adama günah qazandırır, həm də insanlar arasında fitnə-fəsada yol açır.

⁸⁵ əl-Buxari “Ədəbul-Mufrad” 395. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

⁸⁶ ən-Nəsai, 1844, 1878. əl-Albani isnadının səhih olduğunu bildirmişdir.

عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَوْسٍ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى أَبِي مُوسَى وَهُوَ نَقِيلٌ فَدَهَبَتْ أَمْرَأَتُهُ لِتَبْكِي أَوْ تَهْمَّ بِهِ فَقَالَ لَهَا أَبُو مُوسَى أَمَا سَمِعْتَ مَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- قَالَتْ بَلَى. قَالَ فَسَكَتَتْ فَلَمَّا مَاتَ أَبُو مُوسَى - قَالَ يَزِيدُ - لَقِيَتُ الْمَرْأَةَ فَقُلْتُ لَهَا مَا قَوْلُ أَبِي مُوسَى لَكَ أَمَا سَمِعْتَ مَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- ثُمَّ سَكَتَتْ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- « لَيْسَ مِنَّا مَنْ حَلَقَ وَمَنْ سَلَقَ وَمَنْ حَرَقَ ».

Yəzid ibn Avs belə deyir: “Mən Əbu Musanın ﷺ yanına daxil oldum. O xəstə idi. Arvadı ağlamağa başladı və ya ağlamaq istədi. Əbu Musa ﷺ ona dedi: “Məgər Peyğəmbərin ﷺ nə dediyini eşitməmişənmi?” O: “Eşitdim” – dedi və susdu. Yəzid deyir ki, Əbu Musa ﷺ öldükdən sonra o qadınla qarşılaşdım və ona dedim: “Əbu Musanın ﷺ sənə: “Məgər Peyğəmbərin ﷺ nə dediyini eşitməmişənmi?” – deyə söylədiyi və sən onu eşidən kimi susduğun söz nə idi”. O dedi: “Rəsulullah ﷺ belə buyurmuşdu: “Saç yolan, fəryad edən və paltar cıran bizdən deyil”.⁸⁷

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ: لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَامِشَاتِ الْوُجُوهِ، وَشَاقَاتِ الْجُيُوبِ.

Rəvayət edilir ki, Əbu Umamə ﷺ demişdir: “Allah Elçisi ﷺ üzlərini cırana və paltarını yırtana lənət etmişdir”.⁸⁸

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَعَنَ الْخَامِشَةَ وَجَهَهَا ، وَالشَّاقَةَ حَبِيهَا ، وَالذَّاعِيَةَ بِالْوَيْلِ وَالتُّبُورِ.

Əbu Umamə ﷺ rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ üzünü cıran, paltarını cıran, bəla diləyənlərə lənət etdi.⁸⁹

Qəbir üzərində məscid tikmək haqda

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَعَنَ اللَّهُ قَوْمًا اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ.

⁸⁷ Əbu Davud, 3132. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

⁸⁸ ət-Tabərani “Musnəduş-Şəmiyyin” 567, 3425; “Mucəmul-Kəbir” 7470.

⁸⁹ İbn Macə, 1585; İbn Hibban, 3156. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

Aişə رضي الله عنها rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ belə buyurdu: “Peyğəmbərlərinin qəbirləri üzərində məscid tikən qövmə Allah lənət etmişdir”.⁹⁰

İnsanların kölgələndikləri yeri murdarlayan haqda

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ «اتَّقُوا اللَّاعِنِينَ». قَالُوا وَمَا اللَّاعِنَانِ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ «الَّذِي يَتَخَلَّى فِي طَرِيقِ النَّاسِ أَوْ ظَلَمَهُمْ».

Əbu Hureyra رضي الله عنه rəvayət edir ki, bir dəfə Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “Lənətlənən iki əməldən çəkinin! (Səhabələr) soruşdular: “Ey Allahın Elçisi, lənətlənən iki əməl nədir?” Allah Elçisi ﷺ onlara belə cavab verdi: “İnsanların gedib-gəldikləri yola və kölgələndikləri yerə ayaqyoluna çıxmaqdır”.⁹¹

عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رضي الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «اتَّقُوا الْمَلَاعِنَ الثَّلَاثَ الْبِرَازَ فِي الْمَوَارِدِ وَقَارِعَةَ الطَّرِيقِ وَالظَّلَّ».

Muaz ibn Cəbəl رضي الله عنه rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ belə buyurdu: “Lənət gətirən üç şeydən; su yollarına, insanların gedib - gəldikləri yola və kölgələndikləri yerə ayaqyoluna çıxmaqdan çəkinin!”⁹²

Sehrbaza gedən, qadına aybaşı halında və ya arxadan yaxınlıq edən haqda

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ « مَنْ أَتَى حَائِضًا أَوْ امْرَأَةً فِي دُبُرِهَا أَوْ كَاهِنًا فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ عَلَيَّ مُحَمَّدٌ ﷺ ».

Əbu Hureyra رضي الله عنه rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ belə buyurdu: “Kim aybaşı olan qadınla və ya qadına arxa orqanından yaxınlıq edərsə,

⁹⁰ ən-Nəsai, 2046; “Sunənul-Kubra” 2184, 2185; Əbu Yəalə, 6681; Əhməd, 26192; İbn Hibban, 3182; əl-Bəzzar, 605, 7701. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

⁹¹ Əbu Davud, 25; Muslim, 641. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

⁹² Əbu Davud, 26. əl-Albani həsən olduğunu bildirmişdir.

yaxud sehrbazın yanına gəlib onun dediklərini təsdiqləyərsə, artıq Muhəmmədə ﷺ nazil olanı inkar etmişdir".⁹³

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "مَلْعُونٌ مَنْ أَتَى امْرَأَةً فِي دُبْرِهَا"

Əbu Hureyra رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ belə buyurdu: "Qadına arxasından (arxa orqanından) yaxınlaşan lənətlənmişdir".⁹⁴

Səhabələri söyən haqda⁹⁵

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: مَنْ سَبَّ أَصْحَابِي فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ، وَالتَّاسِ أَحْمَعِينَ.

İbn Abbas رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا demişdir: "Allah Elçisi ﷺ belə buyurdu: "Mənim səhabələrimi söyəyə Allah, mələklər və bütün insanlar lənət eləsin!"⁹⁶

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: لَعَنَ اللَّهُ مَنْ سَبَّ أَصْحَابِي

⁹³ ət-Tirmizi, 135; İbn Macə, 639; Əhməd, 9279, 10170; əd-Dərimi, 1136. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

⁹⁴ Əhməd, 10206; Əbu Davud, 2164; əl-Beyhəqi "Sunənul-Kubra" 8966. əl-Albani "Sahihul-Cəmius-Sağir" də (№ 5889) həsən olduğunu bildirmişdir.

⁹⁵ Hədislərin birində Peyğəmbər ﷺ demişdir: "Mənim səhabələrimi söyəyə Allah, mələklər və bütün insanlar lənət eləsin!" (əl-Albani "Silsilətul-Əhadis-Səhihə" də (2340); Səhih əl-Camidə (6285) həsən olduğunu bildirmişdir). Səhabəni söyən adam öz boynuna günah yığır və səhabələrin haqqına girdikcə, onların yalnız savabını artırır. Rəvayət edilir ki, bir dəfə möminlərin anası Aişəyə رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا xəbər verdilər ki, bəzi adamlar Peyğəmbərin ﷺ səhabələrini söyür, hətta Əbu Bəkr və Ömərə رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا belə dil uzadırlar. Onda Aişə رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا onlara belə cavab verdi: "Siz buna təəccüb edirsiniz?! O səhabələrin əməl dəftəri bağlanmış, lakin Allah onların savablarının artmasını istəmişdir" (əl-Fiqhu fi Ahdis-Səhabə, 1/18); həmçinin, rəvayət edilir ki, bir dəfə Peyğəmbər ﷺ səhabələrindən: "Bilirsiniz, müflis kimdir?" – deyə soruşdu. Onlar: "Müflis, ya Rəsulullah, nə bir dirhəmi, nə də bir malı olan kimsələrimizdir" – deyə cavab verdilər. Onda, Rəsulullah ﷺ dedi: "Ümmətimin müflisləri o kəslərdir ki, onlar Qiyamət günü namazla, orucla və zəkətlə, habelə, birisini söymüş, birisinə böhtan atmış, birisinin malını yemiş, birisinin qanunu tökmüş, birisini də vurmuş olduğu halda (Allahın hüzuruna) gələcək və (zülm etdiyi) bu adamlar ondan qisas alaraq onun savablarından götürəcəklər. Əgər ondan tam olaraq qisas alınmadan öncə savabları qurtararsa, həmin adamların günahlarından götürülüb onun günahları üzərinə əlavə edilər, sonra da bu adam Cəhənnəm oduna atılar" (ət-Tirmizi, 248; Səhih Tərgib vət-Tərhib, 2843).

⁹⁶ ət-Tabərani "Mucəmul-Kəbir" 12541, "əd-Dua" 2108; əl-Bəzzar, 5753; İbn Əbi Şeybə, 33086. əl-Albani "Sahihul-Cəmius-Sağir" də (№ 6285) həsən olduğunu bildirmişdir.

Abdullah ibn Ömər رضي الله عنه rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ belə buyurdu: “Mənim səhəbələrimi söyəmə Allah lənət eləsin!”⁹⁷

Qisasa mane olan haqda

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ «مَنْ قُتِلَ فِي عِمِّيَا أَوْ رَمِيَا يَكُونُ بَيْنَهُمْ بِحَجَرٍ أَوْ بِسَوْطٍ فَعَقَلُهُ عَقْلٌ خَطِيئٌ وَمَنْ قُتِلَ عَمْدًا فَقَوْدُ يَدَيْهِ فَمَنْ حَالَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ».... «وَمَنْ حَالَ دُونَهُ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَغَضَبُهُ لَا يُقْبَلُ مِنْهُ صَرْفٌ وَلَا عَدْلٌ».

İbn Abbas رضي الله عنهما rəvayət edir ki, Allah Elçisi ﷺ belə buyurdu: “Bірbiri ilə daş və qamçı ilə döyüşən kütlə içində kim tərəfindən və necə öldürüldüyü bilinməyən bir ölü tapılsa, onun diyəti səhvən öldürmənin diyətidir. Qəsdən öldürülən kişiyə görə əllərinin qisasdan ötrü bağlanması vardır. Onunla qisas arasına girən Allahın, mələklərin və bütün insanların lənətinə gəlsin!”⁹⁸ Başqa mətndə isə: “Əlin (xətasına görə) qisası alınır”- dedi. Allah Elçisi ﷺ buyurdu: “Hər kim qisasa mane olarsa, Allahın lənət və qəzəbi onun üzərinə olsun. Ondan nə tövbə, nə də fidyə qəbul olunmaz”.⁹⁹

Özünü başqa tayfaya mənsub edən haqda

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «مَنْ تَوَلَّى قَوْمًا بَعِيرٍ إِذْ نِ مَوَالِيهِ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ لَا يُقْبَلُ مِنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَدْلٌ وَلَا صَرْفٌ».

Əbu Hureyra رضي الله عنه rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ belə buyurdu: “Hər kim ağasının izni olmadan başqa bir tayfaya mənsub olduğunu bildirərsə, ona Allahın, mələklərin və bütün insanların lənəti olsun! Ondan qiyamət günü nə vacib, nə də nafilə ibadətlərindən heç nə qəbul edilməz”.¹⁰⁰

⁹⁷ ət-Tabərani “Mucəmul-Kəbir” 13412. əl-Albani “Sahihul-Cəmius-Sağir”də (№ 5111) həsən olduğunu bildirmişdir.

⁹⁸ Əbu Davud, 4593. əl-Albani səhih olduğunu bildirib.

⁹⁹ Əbu Davud, 4541. əl-Albani səhih olduğunu bildirib.

¹⁰⁰ Muslim, 2773, 3865 ; Əbu Davud, 5114, 5116. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رضي الله عنه قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ «مَنْ ادَّعَى إِلَى غَيْرِ أَبِيهِ أَوْ انْتَمَى إِلَى غَيْرِ مَوَالِيهِ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ الْمَتَّابِعَةُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ».

Ənəs ibn Məlik رضي الله عنه rəvayət edir ki, Allah Elçisini ﷺ belə buyurarkən eşitdim: “Kim başqa birisini özünün atası olduğunu iddia edərsə və ya özünün başqa bir tayfaya mənsub olduğunu bildirərsə, ona Allahın və Qiyamət gününə kimi gələnlərin lənəti olsun”.¹⁰¹

Özünü heyvana oxşadan haqda

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رضي الله عنهما قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ «لَعَنَ اللَّهُ مَنْ مَثَلَ بِالْحَيَوَانِ».

İbn Ömər رضي الله عنهما rəvayət edir ki, Allah Elçisini ﷺ belə buyurarkən eşitdim: “Özünü heyvanlara oxşadana Allah lənət etmişdir”.¹⁰²

Müsəlmana dəmirlə işarə etmək haqda

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ «مَنْ أَشَارَ عَلَى أَخِيهِ بِحَدِيدَةٍ لَعَنَتْهُ الْمَلَائِكَةُ».

Əbu Hureyra رضي الله عنه rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ buyurdu: “Kim bir dəmiri (silahı) müsəlman qardaşına tərəf tutarsa, mələklər ona lənət oxuyarlar”.¹⁰³

أَبَا هُرَيْرَةَ يَقُولُ قَالَ أَبُو الْقَاسِمِ رضي الله عنه «مَنْ أَشَارَ إِلَى أَخِيهِ بِحَدِيدَةٍ فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ تَلْعَنُهُ حَتَّىٰ وَإِنْ كَانَ أَخَاهُ لِأَبِيهِ وَأُمِّهِ».

Əbu Hureyra رضي الله عنه rəvayət edir ki, Əbul-Qasim (Peyğəmbər) ﷺ belə buyurdu: “Kim bir dəmiri (silahı) müsəlman qardaşına tərəf tutarsa, ata və ana bir qardaşı olsa belə mələklər ona lənət oxuyarlar”.¹⁰⁴

¹⁰¹ Əbu Davud, 5117. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

¹⁰² ən-Nəσαι, 4442, 4459; “Sunənul-Kubra” 4516; əl-Beyhəqi “Sunənul-Kubra” 18600; İbn Hibban, 5617; əl-Hakim, 7575. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

¹⁰³ ət-Tirmizi, 2162, 2314. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

¹⁰⁴ Muslim, 6832.

Qəbirləri soyanlar haqda

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمُخْتَفِيَّ وَالْمُخْتَفِيَةَ

Aişə رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ qəbirləri soyan kişi və qadınlara lənət etmişdir.¹⁰⁵

Ərindən ayrılmış qadını öz ərinə qaytaran haqda

عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ إِسْمَاعِيلُ وَأَرَاهُ قَدْ رَفَعَهُ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ أَنْ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ «لَعَنَ اللَّهُ الْمُحْلَلَ وَالْمُحْلَلَةَ لَهُ».

Əli رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ rəvayət edir ki, Peyğəmbər ﷺ belə buyurdu: “Ərindən ayrılmış qadını öz ərinə qayıtmasını halal görənə və bu işi gördürənə Allah lənət etmişdir¹⁰⁶”.¹⁰⁷

Lənətlənmiş iki səs haqda

سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: صَوْتَانِ مَلْعُونَانِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ: مِرْمَارٌ عِنْدَ نَعْمَةٍ، وَرَتَّةٌ عِنْدَ مُصِيبَةٍ.

Ənəs ibn Malik رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ rəvayət etmişdir ki, Allah Elçisi ﷺ demişdir: “İki səs vardır ki, bunlar dünyada və Axirətdə lənətlənmişdir: şənlik məclisində çalınan musiqi və bir də yasdakı vay-şivən səsi”.¹⁰⁸

Yəhudi və nəsrənilərin lənətlənməsi haqda

عَنْ عَائِشَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَا: لَمَّا نَزَلَ بِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ طَفِقَ يَطْرُحُ حَمِيصَةً لَهُ عَلَى وَجْهِهِ، فَإِذَا اغْتَمَّ بِهَا كَشَفَهَا عَنْ وَجْهِهِ، فَقَالَ وَهُوَ كَذَلِكَ: «لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى

¹⁰⁵ əl-Beyhəqi “Sunənul-Kubra” 17022; Malik, 566, 813. əl-Albani “Sahihul-Cəmius-Sağir”də (5102) və “Silsilətul-Əhədisis-Sahiha”da (2148) səhih olduğunu bildirmişdir.

¹⁰⁶ Yəni, üç dəfə talaq verilərək boşanmış qadının yenidən əvvəlki əri üçün halal olsun deyər onunla yaxınlıq etmədən evlənin boşanmaq üçün tutulan adam və bu adamı tutan.

¹⁰⁷ Əbu Davud, 2078; İbn Məcə, 1424, 1435. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

¹⁰⁸ əl-Bəzzar, 7513. əl-Albani “Sahihul-Cəmius-Sağir”də (№ 3801) və “Silsilətul-Əhədisis-Sahiha”da (№ 427) həsən olduğunu bildirmişdir.

اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ». يُحَدِّثُ مَا صَنَعُوا.

Aişə və Abdullah ibn Abbas رضي الله عنه rəvayət edirlər ki, Peyğəmbər ﷺ ölümündən qabaq örtüyünü üzünə atmağa başlamışdı. (Ürəyi) sıxıldıqda isə onu üzündən götürürdü. Belə olduğu halda (Peyğəmbər ﷺ) dedi: “Allah yəhudilərə və xristianlara lənət eləsin! Onlar peyğəmbərlərinin qəbirlərini ibadətgaha çevirmişlər”. (Peyğəmbər ﷺ bu sözləri ilə ümmətini) onların etdiklərindən çəkəndirmişdir”.¹⁰⁹

عَنْ عَائِشَةَ رضي الله عنها عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ فِي مَرَضِهِ الَّذِي مَاتَ فِيهِ: «لَعَنَ اللَّهُ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى، اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدًا». قَالَتْ وَلَوْلَا ذَلِكَ لَأَبْرَزُوا قَبْرَهُ غَيْرَ أَنِّي أَحْشَى أَنْ يَتَّخَذَ مَسْجِدًا.

Aişə رضي الله عنها rəvayət edir ki, Peyğəmbərin ﷺ vəfat etməsinə səbəb olan xəstəliyə tutulduğu zaman o demişdir: “Allah yəhudilərə və xristianlara lənət eləsin! Onlar peyğəmbərlərinin qəbirlərini ibadətgaha çevirmişlər”. Aişə رضي الله عنها demişdir: “Peyğəmbər ﷺ bu sözü deməşydi, müsəlmanlar onun qəbrini aşkarda saxlayardılar. Ancaq mən onun qəbrinin ibadətgaha çevrilməsindən qorxuram”.¹¹⁰

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ ، قَالَ : بَلَغَ عُمَرَ أَنَّ سَمْرَةَ بَاعَ حَمْرًا ، فَقَالَ : قَاتَلَ اللَّهُ سَمْرَةَ أَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : لَعَنَ اللَّهُ الْيَهُودَ ، حُرِّمَتْ عَلَيْهِمُ الشُّحُومُ ، فَجَمَلُوهَا ، فَبَاعُوهَا .

Rəvayət edilir ki, İbn Abbas رضي الله عنه demişdir: “Səmuranın içki satdığı xəbəri Ömərə رضي الله عنه çatdıqda, o dedi: “Allah Səmuranı öldürsün! Məgər o, Allah Elçisinin ﷺ belə dediyini bilmirmi: “Allah yəhudilərə lənət etsin! Onlara donuz piyi haram edildi, onlar isə onu əridib satdılar”.¹¹¹

أَخْبَرَنَا ابْنُ عَبَّاسٍ ، قَالَ : كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، قَاعِدًا فِي الْمَسْجِدِ مُسْتَقْبِلًا الْحُجْرَ ، قَالَ : فَنَظَرَ إِلَى السَّمَاءِ ، فَضَحِكَ ، ثُمَّ قَالَ : لَعَنَ اللَّهُ الْيَهُودَ ، حُرِّمَتْ عَلَيْهِمُ الشُّحُومُ فَبَاعُوهَا ، وَأَكَلُوا أَثْمَانَهَا ، وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ إِذَا حَرَّمَ عَلَى قَوْمٍ أَكَلَ شَيْءٍ حَرَّمَ عَلَيْهِمْ ثَمَنَهُ .

¹⁰⁹ əl-Buxari, 435.

¹¹⁰ əl-Buxari, 1330.

¹¹¹ İbn Macə, 3383. əl-Albani səhih olduğunu bildirmişdir.

Xəbər verilir ki, İbn Abbas رضي الله عنه demişdir: “Bir dəfə Allah Elçisi ﷺ məsciddə üzü daşa doğru yönələrək səmaya baxıb güldü, sonra da dedi: “Allah yəhudilərə lənət etsin! Onlara donuz piyi haram edilmişdi, onlar isə onu satıb yedilər. Həqiqətən, Allah ﷻ bir qövüm üçün bir şeyi haram etdikdə, onun qazancını da haram etmişdir”.¹¹²

Dünyanın lənətlənməsi haqda

حَدَّثَنَا أَبُو هُرَيْرَةَ رضي الله عنه قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ وَهُوَ يَقُولُ: الدُّبْيَا مَلْعُونَةٌ، مَلْعُونٌ مَا فِيهَا، إِلَّا ذَكَرَ اللَّهَ، وَمَا وَالآدَةَ، أَوْ عَالِمًا، أَوْ مُتَعَلِّمًا.

Əbu Hureyra رضي الله عنه rəvayət edir ki, Allah Elçisini ﷺ belə buyurarkən eşitdim: “Allahı zikr etmək, Onun sevdiyi əməllər, habelə, elm öyrədən və elm öyrənən istisna olmaqla, dünya və onun üzərindəkilər lənətlənmişdir”.¹¹³

Xoruzla lənət oxumaq haqda

عَنْ زَيْدِ بْنِ خَالِدِ الْجُهَنِيِّ رضي الله عنه قَالَ: لَعَنَ رَجُلٌ دِيكًا عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ النَّبِيُّ ﷺ: "أَلَا تَلْعَنُهُ، فَإِنَّهُ يَدْعُو إِلَى الصَّلَاةِ"

Zeyd ibn Xalid əl-Cuhəni رضي الله عنه deyir ki, bir nəfər Peyğəmbərin ﷺ yanında xoruzu lənətlədi. Belə olduqda Peyğəmbər ﷺ buyurdu: “Lənət etməyin! Həqiqətən, o, namaza çağırır”.¹¹⁴

Ədalətsiz əmir haqda

سَمِعَ أَبَا بَرْزَةَ يَرْفَعُهُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: الْأَيْمَةُ مِنْ قُرَيْشٍ: إِذَا اسْتَرْحِمُوا رَحِمُوا، وَإِذَا عَاهَدُوا وَقُوا، وَإِذَا حَكَمُوا عَدَلُوا فَمَنْ لَمْ يَفْعَلْ ذَلِكَ مِنْهُمْ فَاعْلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ.

¹¹² Əhməd, 2221. Şueyb əl-Arnəvut səhih olduğunu bildirmişdir.

¹¹³ İbn Məcə, 4112; Tirmizi 2322, əl-Albani həsən olduğunu bildirmişdir.

¹¹⁴ Əhməd, 17075, 17160; ət-Tabərani “Mucəməl-Kəbir” 5059; əl-Beyhəqi Şuabul-İman” 4808. əl-Albani “Səhihut-Tərgib vət-Tərhib”də (№ 2798) səhih li-ğeyrihi olduğunu bildirib.

Əbu Bərzə ؓ rəvayət edir ki, Peyğəmbər ؐ buyurdu: “Qureyşdən olan imamlar: onlardan rəhm istənildikdə, onlar rəhmli olarlar. Əhd etdikdə, ona sadıq olarlar. Hökm etdikdə, ədalətli olarlar. Onlardan kim bunu etməzsə, ona Allahın, mələklərin və bütün insanların lənəti olar”.¹¹⁵

¹¹⁵ Əhməd, 19777, 19792, 20015. Şueyb əl-Arnəvut hədisin səhih li-ğeyrihi, isnadının isə qüvvətli olduğunu bildirmişdir.